

СЕКЦІЯ 9. КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, КРИМІНАЛІСТИКА

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ

Кошова Надія Миколаївна

ст. викладач кафедри цивільного та господарського права юридичного факультету ВДНЗ «НГУ»

На перший погляд проблема торгівлі людьми - рабства в ХХІ столітті звучить майже абсурдно, але це тільки на перший погляд. В цілому світі боротьбі з торгівцями живим товаром приділяють велику увагу. Але не зважаючи на це, даний «бізнес» є одним із найприбутковішим на рівні з торгівлею зброєю та наркотиками. Легкість отримання наживи та складність процесу доказування вини злочинця дозволяє їм довгий час безкарно займатися такого роду «бізнесом».

Світова спільнота неодноразово приймала нормативно-правові акти, які б дозволили попереджати злочини, проводити боротьбу із порушниками закону та притягувати їх до відповідальності та надавати допомогу жертвам торгівлі людьми.

2 грудня кожного року відзначається Міжнародний день боротьби за скасування рабства, а 18 жовтня – Європейський день боротьби з торгівлею людьми.

Україна за останній час перетворилася не тільки в країну постачальника «живого товару», але і в країну транзиту та країну призначення.

В Києві діє Міжнародна організації з міграції (МОМ), яка надає реінтеграційну допомогу постраждалим від торгівлі людьми починаючи з 2000 року. Кількість держав-членів збільшилася з 67 держав у 1998 році до 132 держав у 2011 році і продовжує зростати. За даними МОМ з січня 2000 року по березень 2012 р. 8376 постраждалих осіб отримали допомогу в рамках програми МОМ. Допомога включає медичну, психологічну та юридичну допомогу, придбання проїзних документів, надання тимчасового житла, реінтеграційних грантів, поновлення документів, професійну підготовку-перепідготовку тощо.

Існують наступні міжнародні нормативні документи, які регламентують питання протидії торгівлі людьми:

1. Загальна декларація з прав людини. Прийнята Генеральною Асамблеєю ООН 10.12.1948 р.
2. Конвенція про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами від 21.03.1949 р.
3. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 10.12.1966 р.
4. Конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. ООН. 18.12.1979 р.

5. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності від 15.12. 2000 року та Протоколів, що її доповнюють.

6. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї (відомий як Протокол про торгівлю людьми), що прийнятий в 2000 р. Радою Організації Об'єднаних Націй в Палермо, Італія, є міжнародною збіркою дипломатичних норм, встановлених відповідно до Конвенції «Проти Міжнародної організованої злочинності» (ООН). Вступив в силу 25 грудня 2003 р. До червня 2010 року, Протокол про торгівлю людьми був підписаний 117 країнами (в Україні Протокол ратифіковано 4.02. 2004 р., чинний 21.05.2004 р.) та 137 партіями.

7. Конвенція про права дитини від 20.11.1989 р. Конвенцію ратифіковано Постановою ВР N 789-XII від 27.02.91 р.

8. Конвенції Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми від 16.05.2005 р. Ратифікована в Україні 21.09.2010 р.

9. Конвенція Ради Європи про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення від 25.10.2007 р.

Основні нормативні документи, які регламентують питання протидії торгівлі людьми в Україні:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (ст. 52.)

2. Кримінальний Кодекс України від 5.04. 2001 р. (ст. 149).

3. Концепція Державної цільової соціальної програми протидії торгівлі людьми на період до 2015 року. Схвалена розпорядженням КМУ від 15 лютого 2012 р. № 90-р.

4. Державна цільова соціальна програма протидії торгівлі людьми на період до 2015 року. Затверджена Постановою КМУ від 21.03.2012 р. № 350.

5. Порядок встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми. Затверджений Постановою КМУ від 23.05.2012 р. № 417.

6. Закон України «Про соціальні послуги» від 19.06.2003 р. (ПТЛ – люди, які знаходяться в складних життєвих обставинах).

7. Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 року.

8. Постанова КМУ «Про консультативно-дорадчі органи з питань сім'ї, гендерної рівності, демографічного розвитку, запобігання насильству в сім'ї та протидії торгівлі людьми» від 05.09.2007р. № 1087 (із змінами Постановою КМУ від 03.05.2012 № 354)

9. Постанова КМУ «Порядок встановлення статусу особи, яка постраждала від торгівлі людьми» від 23.05.2012 р. № 417

10. Постанова КМУ «Про порядок виплати одноразової матеріальної допомоги особам, які постраждали від торгівлі людьми» 25.07.2012 р.

Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї (відомий як Протокол про торгівлю людьми), що прийнятий в 2000 р. Радою Організації Об'єднаних Націй в Палермо є одним з трьох протоколів, прийнятих на додаток до цієї Конвенції від 15.12. 2000 р. Протокол є першим глобальним юридично обов'язковим документом з узгодженим визначенням питання про торгівлю людьми. Метою такого визначення є сприяти зближенню національних підходів у відношенні

до визначення національних кримінальних злочинів, що сприяло б ефективному міжнародному співробітництву в галузі розслідування і судового переслідування у випадках торгівлі людьми. Додаткова мета протоколу полягає в захисті та допомозі жертвам торгівлі людьми при повній повазі до їхніх прав як людини [2, с. 1].

Згідно з ст.1 Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 року.

Торгівля людьми - здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, у тому числі сексуальної, з використанням обману, шахрайства, шантажу, уразливого стану людини або із застосуванням чи погрозою застосування насильства, з використанням службового становища або матеріальної чи іншої залежності від іншої особи, що відповідно до Кримінального кодексу України визнаються злочином [4, с.1].

До 1998 р. в правовому полі України був відсутній такий вид злочинну як торгівля людьми.

В 1998 р. До Кримінального кодексу України була введена ст. 124-1 (покарання за незаконні дії щодо усиновлення та торгівлі людьми).

З 1.09.2001 р. замість ст. 124-1 була введена ст. 149 КК У (з 10 лютого 2006 р. – нова редакція).

Стаття 149. Торговля людьми або інша незаконна угода щодо людини

1. Торговля людьми або здійснення іншої незаконної угоди, об'єктом якої є людина, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, з використанням обману, шантажу чи уразливого стану особи, караються позбавленням волі на строк від трьох до восьми років.

2. Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені щодо неповнолітнього або щодо кількох осіб, або повторно, або за попередньою змовою групою осіб, або службовою особою з використанням службового становища, або особою, від якої потерпілий був у матеріальній чи іншій залежності, або поєднані з насильством, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства, караються позбавленням волі на строк від п'яти до дванадцяти років з конфіскацією майна або без такої.

3. Дії, передбачені частиною першою або другою цієї статті, вчинені щодо малолітнього, або організованою групою, або поєднані з насильством, небезпечним для життя або здоров'я потерпілого чи його близьких, або з погрозою застосування такого насильства, або якщо вони спричинили тяжкі наслідки, караються позбавленням волі на строк від восьми до п'ятнадцяти років з конфіскацією майна або без такої [3, с.1].

В Україні розроблений та введений в дію механізм встановлення статусу особи та надання допомоги, в тому числі і матеріальної, постраждалим від торгівлі людьми. В даному механізмі задіяна велика кількість суб'єктів, а саме державних органів, установ та громадських організацій, дії яких направлені на виявлення постраждалих та надання їм допомоги. Координатором дій всіх

суб'єктів, згідно з Законом України «Про протидію торгівлі людьми», призначено Міністерство соціальної політики України.

За період введення в дію такого механізму (з 2012 р.) вже є особи, які звернулися до відповідних установ, отримали статус та необхідну допомогу.

Основні зусилля, на мій погляд, як в Україні так і в цілому світі повинні бути зосереджені на попередженні такого виду злочину, як торгівля людьми, притягнення винних осіб до відповідальності, реальне покарання злочинців, захист прав, честі та гідності постраждалих від торгівлі людьми. Зробити все це можливо тільки спільними зусиллями всієї міжнародної спільноти.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 р.
2. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності» від 15.12. 2000 року та Протоколи, що її доповнюють. Протокол про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї (Протокол про торгівлю людьми), що прийнятий в 2000 р. Радою Організації Об'єднаних Націй в Палермо.
3. Кримінальний кодекс України від 5.04.2001 р.
4. Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 року.

ПИТАННЯ САМОГУБСТВА: ОКРЕМІ ПСИХОЛОГО-КРИМІНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Параскевич Ілона Андріївна

*студентка юридичного факультету
ДВНЗ «Національний Гірничий університет»*

Питання самогубства це є одна з вічних проблем людства. Українська держава головним своїм пріоритетом, найвищою соціальною цінністю визнала людину, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпеку.

Протягом наступної історії людства змінювалися й ускладнювалися мотиви і способи самогубства, періоди відносного спокою в тому чи іншому регіоні змінювалися роками справжніх епідемій самовільного відходу з життя. Зростання числа самогубств ми бачимо і в даний час в Україні. Найвизначніші уми людства міркували над цією проблемою. Сотні філософів, соціологів, психологів, лікарів вивчали проблему самогубства в самих різних аспектах. Своє добре відоме філософського світу твір "Міф про Сізіфа" А. Камю починає зі знаменної вступу: «Є лише одна по-справжньому серйозна філософська проблема - проблема самогубства».

У психології та медицині суїцид став досліджуватися, починаючи з ХІХ століття, коли з'являються праці Е. Дюркгейма та З. Фрейда, що стали фундаментальними дослідженнями з цієї теми. Засновником суїцидології як науки став саме француз Еміль Дюркгейм. Також дослідженням цієї теми займалися такі вчені як Е. Шнейдман, Є.Г. Банщикова, Н.А. Бердяєва.

До дослідження цієї проблеми зверталися і радянські та сучасні російські